

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Sărbătorirea unui om de bine.

Zilele trecute câțiva intelectuali, câțiva *aderărași* intelectuali din Clujul muncii românești, au sărbătorit un om de bine, pe boerul moldovean Gh. Sion, care a dăruit Bibliotecii universitare de-acolo, întreaga-i bibliotecă alcătuită din cărți foarte vechi și rare — și o mulțime de obiecte de artă de-o neprețuită valoare.

A fost sărbătorit la Cluj un om nespus de bun și de modest, care și-a dăruit averea, sfânta lui avere. Ardealului românesc, flămând de carte românească. Cărți adunate zi de zi, o viață întreagă, în țară și aiurea, au trecut în mărețul palat al Bibliotecii clujene, să se înșire în rafturile fânate odinioară din munca noastră.

Boerul moldovean, îndrăgostitul de cărți s'a despărțit înduioșat, dar împăcat, de cărțile lui dragi, de tezaurul de care i-se leagă cele mai frumoase clipe din viață și l'a dăruit sufletului românesc ardelean să-l întărească în dragostea de neam și de cultură.

Numai cine a trăit o viață întreagă în tovărășia cărților, numai cine le-a mângâiat și le-a iubit ca pe niște ființe vii, numai cine a plâns și s'a bucurat de viață citindu-le, numai acela poate măsura gestul frumos, gestul rar al lui Gh. Sion.

Numai cine a pus în viața-i plăcerile sfinte ale spiritului mai presus de ambițiile deșarte, de voluptățile stomacului și de goană aprinsă după femelă, numai acela poate înțelege și poate aplauda cu drept cuvânt o astfel de faptă care n'are nevoie de laude.

Domnul Gh. Sion prin această neprețuită danie, dă societății românești de pretutindeni un admirabil, un rodnic exemplu de *patriotism activ*.

Vor ști studenții noștri să se folosească cum se cuvine de această comoară? Vor pricepe politicienii noștri artăgoși, patrioții noștri de zile mari gestul fostului magistrat Sion?...

Aplaudând gestul dlui Gh. Sion, sărbătorit la Cluj, cu toată nădejdea aplaudăm viitoarele biruințe ale sufletului românesc ardelean!...

Ungurii vreau iar războiu.

O gazetă ungurească din Viena aduce știrea că Budapesta se pregătește de războiu. Ministrul de război ungar a chemat pe câțiva sefi ai opoziției și i-a rugat să voteze, fără discuție, creditele de război. Le-a mai spus d. ministru că dacă Aliații nu revizuesc tratatul dela Trianon, acest tratat va trebui „revizuit” cu arma. În acest scop fostul ministru Fridrich va pleca în Italia, Turcia, Asia, pe tot globul, în căutarea de aliați pentru revizuirea tratatelor de pace.

Se vede că d. Belitska, ministrul de război, crede că Mustafa Kemal poate fi învins pe Tisa și pe Drava! Socoteală fără

Credință nouă...

Înteleg pe deplin revolta studenției din Cluj, care prin atitudinea colegilor evrei a fost bruscată în sentimentele-i naționale și umanitare. Decât că, înțelegând chiar unele fapte, nu întotdeauna poți să le aprobi: ca studențimea, element de cultură și civilizație să se coboare la acte de tulburări, primejdioase pentru prestigiul ei, creînd apoi echivocuri penibile pentru cultura și civilizația societății ai cărei membri sunt, este fără îndoială un lucru greu de admis, — chiar pentru unul din sâni ei.

Nutrind în sufletul meu aceleași sentimente de mândrie omenească și de demnitate națională, desaprobarea actelor cari aruncă o umbră asupra noastră mă îndeamnă să scriu aceste rânduri impotrivoitoare la tot ce a fost urit, fiindcă a fost brutal și la tot ce a fost respingător, fiindcă a fost barbar în mișcarea pornită din Cluj și secundată de celelalte Universități.

În deosebire refuz de a înțelege pe aceia cari dintr'un rău interpretat naționalism se fac prozeliti unor idei pornite din Iasi și răspândite pe întregul cuprins al țării prin ajutorul unor reviste și broșuri tinere cari unele le-am găsit până și pe masa unui preot din jurul Aradului. Antisemitismul aduce cele mai rele servicii neamului. Propaganda ce se desfășoară în puterea unui sentiment de învrăjbiere — poate cel mai coborât în gama sentimentelor — nra, nu poate să ducă la un rezultat pozitiv. Sentimentul — este al negațiunii — și rezultatul: sterilitatea.

Adevăratul sentiment — alimentat din dragostea de pământ, de neam și de viitor — este acela, care susține acțiunile de ridicarea aspirațiilor și nu dusmănia elementelor străine și tendința în a le suprima pot folosi propășirii atât cât poate da avânt mersului înainte o sănătoasă mișcare, de muncă socială și de consolidare sufletească.

Îngrijorat de ceea ce studențimea, ca factor principal al progresului, poate să strice sau să adauge la patrimoniul național vouă să indic aici calea pe care ea trebuie să urmeze: Este calea năzuinții spre desăvârșirea sufletească.

Îmbogățind prin cultură, desăvârșind prin muncă sufletul vom putea găsi multe alte prilejuri pentru acțiuni de naționalism curat, dacă vreti chiar: șovin, acela care afirmă vitalitatea neamului fără să bruscheze pe alții.

Trăind trei ani viața de student, știu cât de desorientată și surprinsă de vremuri își caută studențimea rostul în noua alcătuire de stat.

Formulând — cel puțin pentru mine — adevăratul principiu de viață socială și culturală, azi când patimi vechi se răscolesc și se agită a forma încă idealul tinerimii — simt nevoia de a mărturisi în public credința mea — întărind-o prin aceasta pentru mine, și pentru aceia dintre colegii mei, cari privesc cu același sentiment — al regretului — evenimentele zilelor din urmă.

Știu că acești prieteni slujitori ai credinței noi, sunt mulți: cei muncitori, cei tăcuți, cei demni.

În numele lor și cu tăria convingerei proprii, opun manifestărilor deplasate, noul crez social-cultural, pe care să-l urmeze toți acei cari îl mărturisesc sincer, și îl susțin împotriva tuturor acelor cari azi bine intenționați poate, — dar în orice caz săvârșesc o gresală.

Semlac, 11 Decembrie 1922.

TIBERIU VUIA.

Despre impozite.

La drepturile ce au locuitorii unui Stat, corespund și anumite îndatoriri. Faptul că ei s'au asociat, creînd forma de Stat, prin intermediul căruia se bucură de atâtea avantaje, ca școli, biserici, drumuri, armată, etc., a trebuit ca imediat să creeze și veniturile necesare pentru întreținerea acestor instituții ce sunt în folosul colectivității. În acest scop s'a fixat după o normă oarecare, suma cu care trebuie să contribuie fiecare; ceea ce a format contribuțiile sau impozitele.

La început societatea fiind mai puțin civilizată și în stare de primitivitate, nevoile Statului au fost mai mici, deci și contribuțiile erau cu totul reduse. Cu timpul statele s'au dezvoltat, ajungând la organizații complicate a căror întreținere necesita mari cheltuieli, deci și cantitatea de contribuabili și sumele plătite trebuia să se mărească. De aci și ideea că, impozitul este în primul rând, obligația de a contribui la cheltuielile colective, și se resfrânge în mod individual asupra tuturor acelor cari se află sub protecția ordinii sociale și cari participă la avantajele ei. Aceasta regulă se aplică în toate statele civilizate, care au consacrat principiul proprietății individuale. Așa că și obligațiile fiscale sunt individuale și ele nu trebuie restrânse numai la simpli cetățeni, ci oricare persoană indigenă sau străină care se găsește într-una din situațiile determinate de legile financiare, trebuie supus legilor sub a căror protecție trăiește. Străinii fiind scutiți numai de serviciul militar (asa zisul impozit de sânge).

Primele impozite s'au pus sub forma de dîjmă, de oarece majoritatea locuitorilor erau cultivatori de pământ. Sub cea mai simplă formă se prezintă în Rusia, unde ființa comunitatea agrară sub numele de „Mir”. Cu acest mod însă, rămăneau în afară toți cei cari aveau altă ocupație, de aceea s'a schimbat fixându-se plata în bani.

Impozitele, în statele cu organizație modernă, sunt clasificate în patru categorii, și anume:

1. Impozit asupra persoanei, sau capitațiune.
2. Impozite stabilite asupra producției și posesiunii de averi, repartizate în două grupe: a) acelea care gravează proprietatea, b) acelea cari sunt stabilite asupra beneficiilor industriale și totalul veniturilor.

3. Impozite asupra circulației intelectuale și materiale, drepturi asupra actelor, drepturi de vamă, drepturi asupra transporturilor etc.

4. Impozite asupra consumației.

Repartiția impozitelor trebuie făcută pe baza ca, cota parte datorată individual, să fie în raport direct cu facultățile de plată ale contribuabilului. Întrucât este tradiția ca impozitele să fie votate de reprezentanții națiunii, astăzi deci, impozitul nu mai este un semn de servitute, ci de supunere la lege. El este o condiție necesară a vieții sociale. (Sfârșitul în nrul viitor).

Mulțumirea Dlui Narutovitz.

BUCUREȘTI. — D. Narutovitz președintele republicii polone a exprimat pe cale telegrafică ministerului nostru de externe mulțumirile sale pentru felicitările ce i-s'au adus cu ocazia alegerii sale.

Câteva cuvinte omenești

În legătură cu ultimile manifestări antisemite în cele câteva centre ale țării, voi căuta să aduc aici o precizare, pe care o voi dezvolta fără pretențiunea adânc cunoscătorului de articole legiste: dar căruia nu-i va lipsi omeneșul rațional, peste care am început a trece cu ușurința obișnuitului „bună ziua”, căzând astfel în șuvoiul unui curent de patimă.

Studentii au manifestat contra evreilor, pe cari în momentul de față îi găsește vinovați de întreaga ruina noastră economică și pe lângă multe altele ei sunt cauza corupției ce domnește astăzi dela Mare (Constanța) până la Tisa (Curtici)!

Nimic de spus!... dar o singură întrebare și anume:

Condamnatul urmează să fie corupătorul sau coruptul? —

Lupta pentru existență te învață să bați la toate porțile și dacă se găsește naiv să deschidă, a cui e vina?!

Logic și omenește vinovat este portarul, și că nu și-a cunoscut meseria, este vina stăpânului că și-a angajat portari, cari cel puțin jumătate din viață au fost antreprenori de localuri clandestine, sau mai știu e ce. Că nu și-a cunoscut meseria, vina e a stăpânului, care ocupat cu vizitarea serilor parcului, uită a da hrană portarului, urmând ca acesta să și-o capete dela primul ce îi va cere să deschidă.

Dar înainte de toate, e chiar vina portarului, care conștient de rolul său, n'a știut s-o spună hotărât stăpânului că nu mai stă, când va repeta să-l dea uitărei.

E cunoscută firea evreului și deci cunoscându-l în loc să-l evităm, îl chemăm între noi și întinzându-i o capcană, sfârșim prin a cădea noi înșine în ea... și odată căzuți ne afundăm până la perseverență cu masele de ipocrizie, sau la retragerea la pensie... din bugetul Statului invocând ca motiv — bine plătit — infirmități căpătate în timpul serviciului, bine înțeles dacă înaintea acestor două nu ne-au surâs cumva zidurile unei închisori.

Ei bine, autorul rândurilor de față este, înainte de toate, un funcționar, care o spune în fata tuturor celorlalți colegi oriicare ar fi gradul lor: plaga corupției înainte de a fi evreii, este o porcărie dintre noi și pentru salvarea noastră ne trebuie o hotărâre neîntârziată și anume: *boicotați funcționarii necinstiți*, cărora leașa le servește abia de bășiciul unui singur dejun și fatal acest boicot se va resfrânge asupra evreilor corupători. De nu-i veți boicota pe aceștia, veți fi taxați ca complici ai lor și când le va veni rândul ca numele lor să fie aruncat în public, să știți că a doua zi vor oși pe străzi cu o zgărdă, de care va atârna cartea voastră de vizită și atunci o veți lua cu greu, căci spânzuratului nu i-se poate desnoda nodul, decât tăindu-i capul... și aceasta va fi și mai greu!

Al. Negură.

Parlamentul.

— Ședința Camerii dela 14 Dec. —

BUCUREȘTI. — Ședința de ieri a camerei a fost deschisă de d. Orleanu în prezența dnilor miniștrii: V. Brătianu, Inculeț, Mosoiu și Cosma.

D. IORGA cere redeschiderea căminurilor studentesti.

D. GRĂDIȘTEANU întreabă dacă dispoziția relativ la închiderea cursurilor universitare n'a fost o măsură pripită?

D. ANGHELESCU ministrul instrucțiunii declară că a început tratative cu conducătorii studentimei și speră că se va ajunge la o înțelegere. A luat dispoziții pentru redeschiderea căminurilor studentesti.

D. IORGA spune că a vorbit cu conducătorii studentimei și constată că mișcările studentesti au

degenerat în urma mașinațiunilor elementelor străine în diferitele partide și împotriva cărora trebuie să se ia cele mai severe măsuri.

D. ministru ANGHELESCU declară că e de părerea dlui Iorga. Studentii cer „numerus clausus”.

D. IORGA: Prostie.

D. ministru ANGHELESCU spune că a arătat conducătorilor studentimei că cererea lor e imposibilă deoarece o astfel de dispoziție nu se poate aplica față de cetățeni. (Aplauze furtive).

D. DJVURA vorbește despre necesitatea legii de închiriere.

Se continuă discuția la Mesaj.

SENATUL.

BUCUREȘTI. — La ședința de azi a senatului au luat parte din partea guvernului dnii Banu, Văitoianu și Mosoiu.

Păr. POPESCU adresează ministrului culturii o interelație în chestia refacerii bisericii sf. Dumitru din Craiova.

D. PETRESCU adresează interelația ministrului comunicațiilor în chestia construirii mai multor linii ferate.

Lucrările Comisiei Constituționale.

BUCUREȘTI. — Marea comisie constituțională a continuat ieri discuția reformei constituției.

S'a desfășurat o discuție mai lungă în jurul art. 5, privitor la libertatea individuală.

D. I. Nețescu citește proiectul comisiei pregătitoare în sensul căruia se asigură fiecărui cetățean dreptul de întrunire, libertatea cuvântului și a presei.

D. dr. Otto Roth, deputat sas aduce în discuție problema minorităților. Spune că minoritățile sunt cetățeni la fel și nu voese să constituie stat în stat. Cere ca în noua constituție să se precizeze mai lămurit dreptul minorităților deoarece noțiunea de „român” poate da ocazie la interpretări greșite.

Dr. Kiss Goza ia cuvântul în numele minorității maghiare și declară că nu cere ca drepturile asigurate minorităților în clauzula tratativelor de pace dela Trianon și Saint-Germain să fie luate în noua constituție cum s'a făcut în Cehoslovacia. Minoritatea maghiară vietund în cadrele unui stat suveran dorește ca membrii ei să fie cetățeni cu depline drepturi al acestui stat. Cere ca în noua constituție să se spună precis că aceste drepturi privesc și pe cetățenii cari nu sunt de naționalitate română adevă și minoritatea maghiară va avea aceleași drepturi ca și românii. Propune ca noțiunea de „român” să fie înlocuită în art. 5 cu următorul text: Cetățeni români fără considerație la limbă, religie și naționalitate.

D. primministru Brătianu spune că și el e de părerea minorităților întrucât în noua constituție trebuie să fie precizat principiul egalității de drepturi pentru toți cetățenii și e nevoie ca conform acestui principiu să fie redactat articolul.

D. Brătianu spune, că trebuie să se facă însă deosebire între cetățenii loiali și irendentiști contra acestora din urmă e necesar să se ia măsuri de siguranță. Garantează pentru minorități un tratament bun și drept.

D. Disescu redactorul proiectului spune, că noțiunea de „român” e o noțiune de drept public, care nu exclude drepturile minorităților. I-ar plăcea dacă fiecare cetățean de naționalitate maghiară ar avea același punct de vedere pe care l'a exprimat.

D. Leonțe Moldovan cere ca în conformitate cu dorința minorităților să se ia în noua constituție expresiunea: „cetățean român”.

Continuarea discuției se amână pentru ședința viitoare.

Marioara Voiculescu.

— Cu ocaziunea apariției marelui artișt pe scena Teatrului din Arad. —

Pentru o bună parte a publicului arădean este cunoscut numele și jocul acestei fete a nemulului nostru. Voi relata aici câteva din începuturile artiștei Marioara Voiculescu, care rupându-o cu esirea la pensie a societății de Teatrul Național, a fost prima descălțătoare a unui teatru particular sănătos și înjghebat amabilu de primul rang. În compania lui I. Manolescu și soților Bulandra, a dat publicului bucureștean adevăratul teatru, de care simțeam nevoe.

Scena teatrului „Excelsior” ars în ianuarul 1920 i-a adus laurii „Fedorei”, „Idealului” etc., unde zi cu zi locurile gemeau de tot ce avea capitala mai select.

Angajase în urmă sala teatrului „Regina Maria” unde interpretarea pieselor lui Henry Bataille și Berstein o proclamă interpretă fa-nival a teatrului Modern.

Cine a văzut pe Marioara Voiculescu murind otrăvită cu strigăte în „Fluture de noapte”, sfârșindu-se de tuberculoză în „Dama cu camălii”, o duce cu sine, până gândurile îi sunt în păienjenite de suflul morții. — Această fascinație a fost atât de puternică, că atunci când Marioara Voiculescu a păcătuit rămânând sub Nemți în teritoriul ocupat, păcatul a fost repede uitat, că publicul știa că odată cu înmormântarea omului va fi înmormântată și arta. Reabilitată, Voiculescu se așază din nou în fruntea unor răslețuri de artă — mai toți vecii ei prieteni — și ne dă spectacole la înălțimea tuturor marilor cu „Copil din flori” și „Mona Vanna”, între care în una e redată întocmai propria-i viață. Monitează apoi la circuitul Sidel „Salomea”, nemuritoare operă a lui Oscar Wilde, în arelele căruia eulegoa Bucureștii. Astăzi Marioara Voiculescu este ospetele nostru aducător al frumosului de frumos și se cuvine cu toată cinstea să-i zicem „Bine ai venit.”

Al. Negură.

Pentru consolidarea elementului românesc din nouile finuturi.

— Un apel al ministerului instrucțiunii către dascălime. —

Printre marile probleme ridicate de întregrea patriei, una din cele mai grave și mai presante, este chemarea la viața sufletească completă a populației românești din ținuturile noi.

Ministerul instrucțiuni printr'un apel adresat dascălimii și populației întregii țări, constată că în unele regiuni din nouile teritorii, acțiunea de instruire a elementului românesc, se exercită cu mai multă intensitate.

Datoria noastră, — spune apelul — e de a se face tot ce e cu putință spre a se da culturii românești, dezvoltarea și strălucirea de care are nevoie atât pentru prestigiul statului român, cât și al consolidării lui. Din nenorocire, lipsa de personal didactic de care suferă învățământul nostru în timpul de față, a împiedecat ministerul instrucțiuni să înzestreze școalele din zona limitrofă a țării, numai cu puteri didactice de mână întâia.

De aceea, ministerul face un călduros apel la profesorii titulari în special cei cari au ca specialitate limba română și istoria, să facă sacrificii să primească să funcționeze chiar ca detașați, în învățământul secundar din zona limitrofă. Ministerul instrucțiuni este dispus să acorde acestor profesori, înlesniri de deplasare și o retribuție suplimentară.

Orășele cari au nevoie deocamdată de profesori cu bună pregătire și experiență, sunt: Oradla-Mare, Satu-Mare, Sighetul, Hotinul și Cetatea Albă.

Mare târg de Crăciun!

Cu prețuri reduse se vând toate și mantouri de dame la

magazinul Iuliu Plesz

Arad, Str. Colonel Pirici (f. Vărf marți) 3. vis-a-vis de intrarea din dos a teatrului.

Trupa Marioara Voiculescu la Arad.

Compania dramatică a doinei Marioara Voiculescu a sosit la Arad, unde va da, în sala Teatrului Orășenesc, trei reprezentații, începând cu azi seară (16 Decembrie).

Azi Sâmbătă seara se va reprezenta „Nora” celebră capodopera a lui Ibsen; Măne Duminică seara „Hotul” de H. Bernstein, iar în seara a treia (Luni) puternica dramă „Salomea” a faimosului scriitor englez Oscar Wilde.

Publicul arădean va avea prilej în aceste trei seri să vadă pe scenă pe una dintre cele mai mari actrițe ce le are neamul nostru: Marioara Voiculescu, înconjurată de actori de mână întâi.

Publicul nostru așteaptă cu col mai mare interes aceste reprezentații.

Bilete la Librăria Diecezană, iar în serile amânate, la casă. Spectacolele încep la ora 9 fix.

Din introducerea la o prelegere de astronomie la „Univ. Populară.”

Oamenii politici și guvernele găsesc, în general, că astronomia este o știință care costă prea mult: Un simplu instrument costă sute de mii de lei, un observator milioane de lei și aceasta, pentru niste astre, care sunt așa de departe și așa de streine luptelor de partid și pasiunilor omenești!

Am putea spune că ea este folosită de marii: dar ar fi prea puțin.

Astronomia — aceasta știință a corpurilor cerești și a totului ce populează universul infinit — este folosită pentru că ne ridică deasupra noastră înșine, este folosită fiindcă este frumoasă. Ne arată cât de mic este omul la corp și cât este de mare prin spirit pentru că această înensitate înălțătoare, unde corpul său nu-i decât un punct numecat, inteligența sa poate să o îmbrățișeze înțelegând și să-i simtă armonia tăcută.

Ne dă astfel conștiința forței noastre și ne face mai tari.

Astronomia a ușurat opera celorlalte științe, mai direct practice, pentru că ea este aceea care ne-a făcut un suflet capabil de a înțelege natura.

La început, omul, izolat în mijlocul unei naturi unde totul pentru el era mister, înspăimântat de manifestări neașteptate a unor forțe neînțelese, era incapabil de a vedea în univers altceva decât capriciul și atribuia toate fenomenele unor tălănti fantastice pe care căutau să le împace prin mijloace anagoge acelor ce se întrebuințau pentru a cuceri bunătatea unui ministru sau episcop.

Astăzi nu mai rugăm natura; ci-i comandăm numele unor legi pe care i le-am descoperit: astronomia este aceea care ne-a învățat că natura sunt legi.

Caldeenii, cari cei dintâi au privit cerul cu atenta atenție au văzut că, această multime de puncte luminoase nu este o grămadă de stele, ci mai repede o armată disciplinată.

Probabil că nu cunoșteau regulile acestei discipline; dar armonia spectacolului unei nopți stelate le dădea impresia regularității și era deja mult.

Pentru a înțelege natura trebuie să putem eși din noi înșine. Celce rapoartă totul la el însuși nu faceau popoarele vechi, cari credeau că totul a fost făcut pentru om — nu poate eși din el însuși.

Ne-a scăpat de această iluzie acei ce ne-au învățat că pământul este una din cele mai mici planete ale sistemului solar și că sistemul solar, însuși nu este decât un punct în spațiul infinit al universului stelelor.

Obșnuința să privim infinitul mare, am devenit capabili să înțelegem infinitul mic.

Datorită educației pe care a primit-o imaginația, ca și ochiul văditului pe care soarele nu-l poate nești să-l privească adevărul în față.

Florica Ionescu.

INFORMAȚIUNI.

Direcțiunea „Cursului liber de seară” a pus la dispozițiunea bibliotecii Palatului Cultural revistele franțuzești *L'Illustration*, *Femina* și gazeta *Le Temps* pentru a putea fi consultate de public în sala de citire. Când aducem mulțumiri numitei Direcțiuni pentru acest laudabil gest, invităm publicul cititor la vizitarea mai intensă a bibliotecii și a sălii de citire, care este deschisă zilnic la orele 8—13 și 17—19.

Eri dimineață la orele 3 a sosit în gara Aradului trenul regal cu M. S. Regina Maria care se reîntoarce dela Belgrad, unde a fost mai multe zile.

D. inspector general administrativ I. Georgescu a fost numit prefect al orașului și județului Arad.

D. inspector Georgescu, se știe, a fost până acum numai în calitate de prefect delegat, trimis pentru a conduce prefectura Aradului.

Pe lângă legea teroristă propusă de guvernul din Budapesta și prin care se suprimă aproape complet toate libertățile constituționale, ministrul Rakovski a mai propus alte legi prin care se abrogă Curțile cu juri și se lărgeste competența Curților marțiale.

Cuvântul „spionaj” capătă o interpretare lărgită și, pentru acest delict civilii vor fi supuși jurisdicțiunii militare.

Parchetul a deschis acțiune publică contra doinei Leonescu, care a exersat 4 milioane lei de la comenzi din capitală. Mandatul a fost executat la Viena. Exerciția va fi adusă peste câteva zile în capitală.

„Lupta” afirmă, că guvernul posedă numeroase dovezi, că agitația studenților este alimentată de cenzurile sovietice maghiare din Ardeal.

Azi, Duminică și Luni seara în Teatrul orășenesc își va da întâlnire tot ce societatea românească din Arad are mai select. Vor lua parte chiar și renitenți cari au lipsit dela concerte de Enescu.

Șeful comitetului revoluționar colonelul Plastiras a declarat că în curând va reîntra în cădere armatei, revoluția fiind pe sfârșite.

Independent de alegerile parlamentare, Plastiras crede că comitetul revoluționar trebuie dizolvat pentru ca să lase loc unui guvern responsabil.

De altfel revoluția a spus Plastiras și-a îndeplinit misiunea.

Din inițiativa Ligii Culturale din Galați s'a oficiat în Catedrala de acolo, Duminică 10 Dec., un parastas pentru pomenirea preotului Vasile Lucăci.

În numele Ligii a rostit o cuvântare d. deputat D. V. Toni, secretarul secțiunii.

„OLLA” are renume mondial.

În ședința de Joi camera a votat proiectul de lege relativ la statizarea CF. particulare. În sensul dispozițiilor acestui proiect vor fi statizate și CF. particulare Arad-Cișnadane. Proiectul prevede un timp de tranziție pentru trecerea căilor ferate particulare în administrația statului.

KAISER BORAX fabricație MACK se vinde numai în cutii proprii de culoare roșie.

ȘTIRI TEATRALE.

Repertoriul săptămânii.

Sâmbătă seara, ora 9 prima reprezentație a companiei dramatice Marioara Voiculescu: „NORA”, piesă în 3 acte de Henric Ibsen.

Duminică după masă se va reprezenta „Fabricantul de fier” cu preturi reduse.

Duminică seara ora 9: „HOTUL” piesă în trei acte de Henry Bernstein, reprezentația companiei Marioara Voiculescu.

TELEGRAME.

Demonstrația antisemită din Oradea-Mare

ORADEA-MARE. — Eri seara pe la orele 6 și jumătate un grup de 40—50 studenți s'au întrunit în piața Regina Maria, în fața statuei Reginei în apropierea teatrului pentru a manifesta solidaritatea lor cu studențimea dela celelalte universități. S'au ținut discursuri, s'a declarat și s'a cântat. Studentul Iuliu Kiss a vorbit colegilor săi spunând că ei luptă pentru consolidarea vieții publice și condamnă atitudinile provocatoare și în deosebi pe tulburătorii de ordine. Studențimea a făcut manifestații însufletește declarându-se solidară cu studenții dela celelalte universități române.

Între timp a sosit prefectul poliției d. Aurel Cătană care adresându-se conducătorilor studențimei i-a întrebat dacă au intenții cari ar produce tulburarea ordinii. Conducătorii i-au declarat că e departe de ei intenția de a provoca cel mai mic incident și de a tulbura ordinea.

D. prefect Cătană a urcat după aceasta în susul tribunei și a spus studenților că atâta timp cât se vor reține dela tulburări și demonstrații lor e încălzită numai de ideea patriotismului, să-l considere ca cel mai bun prieten al lor.

Studenții au promis că se vor reține dela orice incident brutal și făcând ovatii prefectului poliției, l-au ridicat pe acesta pe umeri.

Certegiu a plecat apoi pe „Conso” în cântări și urări fără a se produce cel mai mic incident astfel că n'a fost nici o nevoie, cu toate că se adunase un public imens pe străzi, de-o intervenție a poliției.

De pe „Conso” studențimea s'a neîntors în fața statuei Regina Maria unde au citit o declarație. După cântarea imnului național studențimea s'a împrăștiat.

În oraș e deplină liniște.

Seara un grup mai mic de studenți s'a adunat în fața cafenelei „Royal” dovedind cea mai perfectă abitudine. Studențimea n'a făcut nici o manifestație confesională.

Populația orașului a luat cu mulțumire la cunoștință intervenția prefectului poliției care a știut să câștige simpatia studențimei. Ziarele orădene remarcă seriozitatea studențimei.

Conflictul dela universitatea din București

BUCUREȘTI. — Conflictul dela universitate în urma tratativelor urmate de ministrul instrucțiunii G. Anghelescu cu conducătorii studențimei poate fi considerat ca aplanat. D. ministru Anghelescu a arătat studențimei că cererea lor cu privire la „numerus clausus” nu se poate împlini în nici un caz.

Studenții au înaintat dlui Anghelescu un al doilea memorandum în care cer ca arestarea studenților universitari să nu se poată face fără aprobarea prealabilă a rectorului instituției.

BURSA.

ZÜRICH. 15 Decembrie. — Deschiderea. — Berlin 68750, New-York 527, Londra 2451, Paris 3805, Milano 264750, Praga 1615, Budapesta 2275, Zagreb 155, Varșovia 00325, Viena 75, cor. stampilate 76.

BUCUREȘTI. 15 Decembrie. — Devize: Paris 1210, Londra 775, New-York 16650, Italia 834, Elveția 3175, Praga 516, Viena 2350, Berlin 210, Budapesta 725. — Valute: Marca 225, leu 120, lire otomane 84, font sterling 770, franci francezi 1230, franci elvețieni 31, lire italiene 820, drachme 210, dinari 230, dollari 163, napoleon 605, cor. austriace 27, cor. ungare 725, socol 505, mărci poloneze 110.

Magazin nou de linoleum!

Proprietar: BELA KRAMER

Strada Meșianu (f. Forray, vis-a-vis de cofetărie Matzky) — De vânzare: Linoleum, pânză cerată etc. Linoleum pentru padiment cu prețuri avantajoase.

Ke-67

Depopulațiune în Franța

În bugetul instrucțiunii publice din Franța s'au suprimat 16 mii posturi de institutori. Ziarul „Figaro” face în privința aceasta următoarele reflexiuni:

„Știți cari sunt motivele pentru care s'au suprimat aceste 16 mii posturi de institutori? În 1911, se găseau în școlile comunale 4 milioane 900.000 copii. În 1921 nu mai erau decât trei milioane 975.000!

Trebuie văzut ce vom valora, prin inteligență, peste douăzeci de ani! a exclamat ministrul constatând necesitatea de reforme largi, în vederea cărora s'au asociat toate partidele Franței. Ce semnificare tragică lua această frază în gura ministrului pentru acela care nu a uitat aceste cifre!

Acest pericol al depopulațiunii, continuă ziarul francez, ne amenință în toate bugetele: în bugetul igieniei, al războiului, instrucțiunii publice; prețutindeni el reasă în evidentă”.

CINEMA.

x SECRETUL CELOR 7, istorie de aventuri în Apollo, în 13, 14, 15 și 16 Decembrie. Una dintre cele mai emoționante aventuri. Este istoria unei expediții a tinărului Dick Brummo și soții pentru a afla locul, unde soorul său Ben Ransome a găsit o comoară de aur, care neputându-o aduce cu sine și-a făcut schița pe-un steag. Acest steag atacat fiind de niște bandiți a fost rupt în 7 bucăți și a ajuns pe 7 mâini străine. Aceste bucăți trebuie să le adune pentru a putea afla locul unde zace comoara. E o luptă uriașă pe uscat și pe apă, pe suprafața pământului și

dedesubtul său, prin munti și păduri, întâmpinând cele mai mari greutăți.

x HARAKIRI, istoria unei japoneze în 6 acte, după opera lui Puccini „Domnișoara Fluture”, în 14, 15 și 16 Decembrie, în Urania. O istorie tristă a unei fete japoneze, care în vârstă de 15 ani a trebuit să intre în șimul preoțeselor lui Budha, pentruca marele pontif a lui Budha să poată pune mâna pe ea. Fata rezistă, dar pontiful o duce în casa gheșelor, unde speră să o aibă. De aici scapă cu ajutorul unui ofițer american, care o iubește câțva, apoi o uită cu totul, când are să plece acasă. Reîntors în Japonia, ne mai cercetând pe iubita sa de oarecând, care are deja un băiat, al său, se sinucide, iar copilul ajunge în grija amantului de odinioară, Pimkerton.

Redactor responsabil: LAURENȚIU LUCA.
Cenzurat: Dr. MAGER.

„FORTUNA”

INTREPR. DE PICTAT CAMERE SI VOPSITORIE

Primește lucrări în această bransă dela cele mai simple până la cele mai decorative. La dorință prezintă cele mai nouă colecțiuni de modele. Executare de prim rang: zugrăviri speciale de biserici, imitație de marmură și lemn. La dorință primește efectuarea de planuri, etc. Fo61

OPREAN și MILTALLER

ARAD, STR. CONSISTORULUI (Batt. yányi) 14.

De vânzare

Casele din Strada Sava Raicu No. 6

Informațiuni

la proorietor, Stada Lae Barna No.

O casa de fier Wertheim No. 8

o masă de scris șezând și o masă de scris în picioare de vânzare la

COOPERATIVA de CREDIT din PÂNCOTI (PANKOTAI HITELSZÖVETKEZET)

Cumpăr mărci poștale de încoronare în ce cantitate. Rog oferte cu indicarea valorilor și a prețului.

COMPTOIR PHILATELIQUE, ARAD

Str. Unirei No 6/a.

A SOSIT

Specialitate de plicuri și hârtie modernă pentru corespondențe private, — mare asortiment

H. B och, Papetarie și articole de fotografii Arad, Bulevardul Regina Maria No.

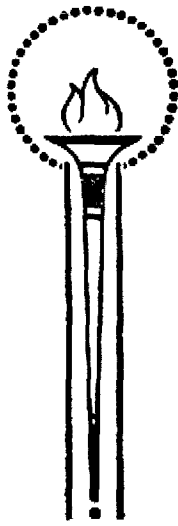
Zilnic concertează renumita muzică a lui DAVID KOZAK la Restaurantul Cornui Vânătoru

Deschis până dimineața.

Deschis până d'minea

Re23

INSERTIUNI

SE PRIMESC CU PREȚURILE
CELE MAI AVANTAJOASE LA
SOLIDARITATEA
ARAD, STRADA ROMANULUI 1a.

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMIE
CENTRALA: ARAD (ROMÂNIA)

SUCURSALE: IN CHIȘINEU, ȘIRIA, BOROSINEU
ȘI RADNA JUDEȚUL ARAD (ROMÂNIA)

IN CASELE PROPRII.

Capital societar și fonduri proprii: 20,000.000 Lei
Depuneri spre fructificare: 80,000.000 Lei, din care o parte considerabilă sunt depuneri americane

RAMURI DE OPERAȚIUNI.

Execută tot feul de operațiuni de bancă.
Acordă: Imprumuturi cambiale.
„ hipotecare.
„ de lombard (pe gaj de efecte)
Financiază întreprinderi industriale, comerciale și agricole.
Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).
Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent
Primește bani din America ca depuneri, ori pentru înmanuare partidelor în Tară.
Efectuește comisiuni primite din America în afacerile emigranților.
Are legătură de cont curent cu toate băncile din Tară și străinătate.